

ת"פ 47418/08/19 - מדינת ישראל נגד פלוני

בית משפט השלום בתל אביב - יפו
ת"פ 47418-08-19 מדינת ישראל נ' פלוני

לפני כבוד השופט איתן קורנהאוזר
המאשימה מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד רועי חמדני
נגד
פלוני הנאשם
ע"י ב"כ עו"ד ליעד ידין

גזר דין

רקע

1. הנאשם הורשע על יסוד הודאתו בעובדות כתב אישום מתוקן, בעבירת תקיפת בת זוג לפי סעיף 382 (ב) לחוק העונשין, תשל"ז - 1977 (להלן: "**חוק העונשין**").

בהתאם לעובדות בהן הורשע, בתאריך 3.9.19 בשעה 22:55, בדירתם, תקף הנאשם את אשתו (להלן: "**המתלוננת**") בכך שאחז אותה בצווארה ואמר לה שיפגע בה.

2. הודאת הנאשם התקבלה לאחר תחילת שמיעת פרשת התביעה, ובטרם העידה המתלוננת בבית המשפט.

בהתאם להסכמת הצדדים, הופנה עניינו של הנאשם לשם קבלת תסקיר משרות המבחן.

תסקיר שרות המבחן

3. הנאשם בן 39 ללא עבר פלילי, נשוי למתלוננת ולהם שני ילדים קטינים. שרות המבחן פירט את נסיבות חייו של הנאשם אשר גדל במשפחה נורמטיבית, ולאחר סיום לימודיו בתיכון השתלב בלימודי הנדסאות תעשייה וניהול אולם לא השלים זכאות לתואר. בהמשך, סיים הנאשם בהצלחה לימודי שייט, הוסמך כשייט מקצועי, וכן משנת 2018 לומד במכללה האקדמית תל אביב יפו. הנאשם שומר לאורך השנים על יציבות תעסוקתית, ומגיל 22 עובד בתור מנהל מינימרקט הנמצא בבעלות אביו.

הנאשם שב והודה בשרות המבחן בעובדות כתב האישום המתוקן, אולם בהתייחסו לנסיבות ביצוע העבירה תיאר מורכבות במערכת היחסים, אשר התבטאה אף באלימות מצד המתלוננת כלפיו וכן חוסר שביעות רצון מצדו לגבי

התנהלותה הכלכלית אותה תיאר כבזבזנית. את האירוע תיאר כקונפליקט בינו לבין המתלוננת במהלכו נקטה המתלוננת באלימות פיזית ומילולית כנגדו, ואת מעשיו באירוע הסביר כתגובה לכך וכנסיון לגרום לה להפסיק. הנאשם תיאר כי לאחר המקרה החלו בהליכי גירושין אולם חזרו בהם והשתלבו בטיפול זוגי במשך כשנה. הנאשם ביטא נכונות להשתלב בטיפול בתחום האלימות במשפחה. שרות המבחן פירט כי בחינה עם המטפלת הזוגית העלתה כי העבירה בוצעה לאחר מספר מפגשים מתחילת הטיפול, וכי לאחר מספר מצומצם של מפגשים בחר הנאשם להפסיק את הטיפול והמתלוננת המשיכה בו לבדה.

הנאשם תיאר כי הוא נוהג לצרוך סמים מסוג קנאביס באופן חברתי, הופנה למסירת בדיקות שתן אולם התייצב לבדיקה אחת בלבד מתוך שלוש, אשר נמצאה נקיה מסמים. מהמידע שהתקבל מהמטפלת הזוגית עלה כי בנוסף, התמודד הנאשם עם בעיה של שימוש לרעה באלכוהול.

שרות המבחן התרשם מקבלת אחריות חלקית בלבד, קושי בקבלת אחריות מלאה, צמצום מחומרת המעשים ומצורף טיפולי. לפיכך, נדחה הדיון על מנת לבחון את שילוב הנאשם בהליך טיפולי.

הנאשם הופנה לבדיקת התאמה לטיפול ב"בית נועם", אולם במהלך הראיון שם התרשמו גורמי המקצוע כי הנאשם התקשה בקבלת אחריות על התנהלותו התוקפנית, התקשה לזהות דפוסים אלימים או תוקפניים בעת ששיתף באירועים אלימים בינו לבין המתלוננת, ואף ציין כי אינו זקוק לסיוע בתחום. לפיכך, העריכו גורמי המקצוע ב"בית נועם" כי לנאשם קיימת מוטיבציה חיצונית לחלוטין, וכאשר הוסברה לו תכנית הטיפול הגיב כי אינו יכול לעמוד בה. לפיכך, הוחלט שלא לקבלו לטיפול במסגרת זו.

בהמשך, שרות המבחן שב ושוחח עם הנאשם על מנת לקבל את התייחסותו. שרות המבחן התרשם כי הנאשם חסר מודעות לדפוסיו ומתקשה בהתבוננות עצמית ביקורתית. גם בשלב זה, נעשה נסיון נוסף על ידי שרות המבחן לרתום את הנאשם להליך טרום טיפולי, באמצעות קבוצת הכנה לטיפול בשרות המבחן, הכוללת שמונה מפגשים ומהווה שלב של נסיון טיפולי. בהתאם להתקדמות במסגרת זו, ביקש שרות המבחן לבחון היתכנות לטיפול המשכי ייעודי בתחום האלימות הזוגית, אולם הנאשם הגיב להצעת שרות המבחן בתוקפנות וביטא תסכול רב עקב הימשכות ההליך המשפטי. בנוסף, שב הנאשם וביטא עמדה קורבנית ומאשימה כלפי שרות המבחן וחוסר מודעות לצרכיו הטיפוליים.

במהלך הקשר עם הנאשם, לאורך חודשים, התחזקה ההתרשמות לגבי בעייתיות עמדותיו והתייחסותו למעשיו, כאשר בלט כי אינו מצליח לקבל אחריות על אלימותו, חסר תובנה ביחס למצבו, מצמצם מהיקף הבעייתיות, אינו מצליח לבטא אמפטיה כלפי המתלוננת ואינו מסוגל לבחינה עצמית ביקורתית אלא עסוק בעיקר בסיפוק צרכיו בהתאם למצופה על ידו.

יש לציין כי אף עמדת המתלוננת ביטאה צורך בטיפול, לרבות המפורט בעדכון שהתקבל בתסקיר האחרון, אולם מפאת צנעת הפרט לא יפורטו דבריה.

לפיכך, שרות המבחן העריך כי הנאשם זקוק לטיפול בתחום האלימות הזוגית וכי בהיעדרו קיים סיכון להישנות ביצוע עבירות אלימות במשפחה.

לגבי סוגיית ביטול הרשעת הנאשם אשר התבקשה על ידו, ציין שרות המבחן כי הנאשם הציג מסמכים בהם קריטריונים הקשורים לעיסוק בתחום השיט ומהם עולה כי הרשעה פלילית עלולה להוביל לחסימת אפשרות לעסוק בתחום זה. יחד

עם זאת, לאור ההתרשמות מהיעדר לקיחת אחריות והערכת סיכון עתידי מצד הנאשם, נמנע שרות המבחן מלהמליץ על ביטול ההרשעה.

תמצית טיעוני הצדדים

4. ב"כ המאשימה ציין את הערכים המוגנים אשר נפגעו כתוצאה מביצוע העבירה, את נסיבות ביצועה, ועתר למתחם ענישה הנע בין מאסר על תנאי ועד 6 חודשי מאסר אשר יכול וירוצו בדרך של עבודות שרות. בטיעונו, התייחס ב"כ המאשימה לאמור בתסקירי שרות המבחן ולעובדה שהנאשם למעשה לא עבר הליך טיפולי. בהתחשב בכך שלנאשם אין כל עבר פלילי, ולמול זאת תוך מתן משקל לסיכון הנשקף ממנו כפי שעלה בתסקירי שרות המבחן, עתר ב"כ המאשימה למקם את הנאשם בשליש התחתון של מתחם הענישה וכן להטיל עליו מאסר על תנאי משמעותי, קנס והתחייבות.

5. ב"כ הנאשם הסכים עם מתחם הענישה שהוצג על ידי ב"כ המאשימה, אך עתר לסטייה ממנו בדרך של ביטול הרשעת הנאשם. בטיעונו, התייחס ב"כ הנאשם לאמור בתסקירי שרות המבחן אך ביקש לתת משקל משמעותי להודאת הנאשם בעבירה. עוד טען כי הנאשם שלל את האפשרות לטיפול במסגרת האינטנסיבית של "בית נועם" בשל קושי להמשיך ולפרנס את משפחתו ככל שיצטרך להתפנות לטיפול זה. ב"כ הנאשם ביקר את התנהלות קצין המבחן אשר לטענתו לא עשה די על מנת לשלב את הנאשם בהליך טיפולי. למול התרשמות שרות המבחן מהנאשם, הדגיש בא כוחו כי מדובר במקרה בודד במהלך שמונה שנות זוגיות עם המתלוננת. לפיכך, לאחר שהציג מסמכים מהם ביקש ללמוד כי הרשעה תפגע ברשיון המשיט של הנאשם, עתר לבטל את ההרשעה. ב"כ הנאשם הפנה לפסיקה לביסוס טיעונו.

6. הנאשם בדברו, טען כי הודה במיוחס לו גם בפני המתלוננת, התנצל על האירוע, והבטיח כי מדובר במקרה חד פעמי שלא יחזור על עצמו. הנאשם ביקש להתחשב בו לאור רצונו להתחיל לעבוד כמשיט בשכר וציין כי לא ניתן לעסוק במקצוע זה עם הרשעה בפלילים. לגבי עבודתו בניהול מינימרקט, טען כי נמאס לו לעבוד בתחום זה.

דין והכרעה

סוגיית ביטול ההרשעה

7. בחינת סוגיית ביטול ההרשעה הפלילית קודמת לבחינת הענישה בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין (רע"פ 2327/19 גוז מרסלו אדוארדו נ' מדינת ישראל, פסקאות 8 ו-11, (19.5.2019); רע"פ 3195/19 יניב אגוזי נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (4.7.2019)).

לפיכך, איני מקבל את טיעון ב"כ הנאשם כי מדובר בסוגיה בה יש לדון במסגרת שאלת חריגה ממתחם ענישה. בנסיבות אלה, אדון תחילה בשאלה האם מדובר במקרה חריג ויוצא דופן בו יש להורות על ביטול הרשעתו של הנאשם.

סוגיית אי הרשעה נבחנת בהתאם לשני התנאים המצטברים שנקבעו בהלכת כתב (ע"פ 2083/96 תמר כתב נ' מדינת ישראל, פ"ד נ"ב (3) 337 (1997)): סוג עבירה המאפשר לוותר על ההרשעה וכן פגיעה חמורה בשיקום הנאשם מעצם הרשעתו. הליך זה יוחד למקרים חריגים ויוצאי דופן, בהם נוצר פער קיצוני בין עוצמת פגיעת ההרשעה בנאשם לבין התועלת הציבורית כתוצאה מההרשעה. בנוסף, נקבע כי על הנאשם לבסס בראיות את טענתו לפגיעה חמורה וקונקרטיה בסיכויי שיקומו, וכי אין די בטענה כללית לפיה "ככל הנראה" ייגרם נזק (רע"פ 1240/19 עופר לוי נ' מדינת ישראל, פסקה 8, (24.3.2019) והאסמכתאות המפורטות שם, (להלן: "עניין לוי")). עוד נקבע, כי אין להידרש לאפשרויות תאורטיות, על פיהן עלול להיגרם לנאשם נזק כלשהו בעתיד (רע"פ 54/15 פלוני נ' מדינת ישראל (27.1.2015); ע"פ 8528/12 אליהן צפורה נ' מדינת ישראל, פסקה 11 והאסמכתאות שם (3.3.2013); רע"פ 9118/12 פריגין נ' מדינת ישראל (1.1.2013)).

8. ב"כ הנאשם עתר לביטול הרשעתו נוכח רצונו של הנאשם לעסוק בעתיד כמשיט ספינת נוסעים, והציג לבית המשפט תעודת הסמכה של הנאשם ממשד התחבורה בצירוף מסמך המפרט תנאים מוקדמים והבהרות לקבלת הסמכת "משיט" ממשד התחבורה, כאשר אחד מהתנאים הוא הצגת תעודת יושר מהמשטרה. בנוסף, צירף ב"כ הנאשם אישור מחברת "סיילור" שנערך ביום 13.2.2020, ולפיו ככל שיהיה לנאשם רישום פלילי לא יינתן לו רישיון המשיט.

תקנות הספנות (ימאים) (משיטי כלי שיט קטנים), תשנ"ח-1998 (להלן: "תקנות הספנות"), מותירות את שיקול הדעת בסוגיית מתן תעודת משיט לאדם עם הרשעה פלילית, לרשות המוסמכת לכך. אפנה בעניין זה לתקנות הרלוונטיות הקובעות כך (ההדגשות אינן במקור):

10". רשות הרישוי רשאית לתת תעודת משיט להשטת ספינת נוסעים בשכר רמה א', שתיקרא תעודת משיט 40, למבקש שנתקיימו בו תנאים אלה:

(...)

(8) לא הורשע בעבירה שלדעת רשות הרישוי יש בה כדי לפגוע בכשירותו להפעיל סירת נוסעים או ספינת נוסעים;

(...)

10א. רשות הרישוי רשאית לתת תעודת משיט להשטת ספינת נוסעים בשכר רמה ב', שתיקרא תעודת קברניט נוסעים בשכר בחופי ישראל (להלן - קנ"ב), למבקש שנתקיימו בו תנאים אלה:

(...)

(7) לא הורשע בעבירה שלדעת רשות הרישוי יש בה כדי לפגוע בכשירותו להשיט ספינת נוסעים."

בהתחשב בחשיבות שראה המחוקק לאפשר לגורם המקצועי המוסמך לקבל עדכון לגבי רישום פלילי של מגיש בקשה, במסגרת הפעלת שיקול דעתו בהתאם לנסיבותיו של המקרה המובא בפניו וסוג ההרשעה הרלוונטית, אני מוצא כי אין לפעול בדרך שתימנע קבלת מידע זה מאותו גורם מוסמך. במקרים בהם נמצא כי הרשעה עלולה להשפיע על כשירותו

של נאשם לעסוק במקצוע מסוים, נקבע שמן הראוי כי הדבר יבחן על ידי הגורמים המוסמכים:

"הדבר עולה בקנה אחד עם האינטרס הציבורי שכן משנמצא כי אדם ביצע עבירה פלילית שעלולה להשפיע על כשרותו לעסוק במקצוע מסוים מן הראוי כי הדבר יבחן על ידי הגורמים המתאימים"

(רע"פ 5018/18 בוזגלו נ' מדינת ישראל פסקה 9 (21.10.2018). ראו עוד לענין זה רע"פ 1746/18 פלהיימר נ' מדינת ישראל (26.4.2018)).

עוד נקבע, כי ככל שמדובר בהשפעה אפשרית על כשירות לעסוק במקצוע מסוים, ראוי שדבר ביצוע העבירה יהיה גלוי בפני גורמי הרישוי המוסמכים:

"משנמצא כי אדם ביצע עבירה פלילית שעלולה להשפיע על כשרותו לעסוק במקצוע מסוים הטעון רישוי, מן הראוי כי הדבר יהיה גלוי בפני גורמי הרישוי המוסמכים בעניין" (ענין לוי, פסקה 8).

לפיכך, אני מוצא כי בנסיבות המקרה אין מקום להורות על ביטול הרשעת הנאשם.

בנוסף, בבחינת למעלה מהצורך, אציין כי הנאשם עובד במשך שנים כמנהל מינימרקט הנמצא בבעלות אביו. טענתו בדבר פגיעת הרשעה בפרנסתו, מתייחסת לאפשרות של פגיעה עתידית בפרנסה אפשרית לאור רצונו לעסוק בעתיד בתחום זה. למעשה, לא הוצגה ראיה המצביעה על פגיעה קונקרטית בפרנסת הנאשם ואף לא הוצגה ראיה לגבי יכולתו להתפרנס בעתיד מעיסוק כמשיט כלי שייט, דוגמת הפניה לחברות המעסיקות עובדים כמשיטי כלי שייט וזאת בשונה מהשטת כלי שיט כתחביב או כספורט. בנוסף, לא התקבלה כל הנמקה מדוע הנאשם, החפץ לדבריו לעסוק בתחום זה, לא פנה לעסוק בתחום מאז קיבל את רישיון המשיט בשנת 2021, למעט טענה אשר עלתה בדיון האחרון כי הנאשם נמצא במשא ומתן להעסקה בתחום. אף טענה זו נטענה בעלמא וללא כל ביסוס. כך, לא עלה בידי הנאשם להוכיח פגיעה קשה וקונקרטית כנדרש:

"בראש ובראשונה אבקש להתייחס לטענה, לפיה "די במידת ודאות קרובה לקיומו של נזק קונקרטי" כדי להימנע מהרשעתו של הנאשם. גישה זו אינה עולה בקנה אחד עם פסיקתו של בית משפט זה, לפיה יש להצביע על כך שהרשעתו של הנאשם תביא "לפגיעה קשה וקונקרטית בסיכווי שיקומו", ולבסס טענות אלה בתשתית ראייתית מתאימה"

(רע"פ 7224/14 משה פרנסקי נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (10.11.2014)).

9. מאחר שעניינו של הנאשם אינו עומד באחד התנאים המצטברים הנדרשים בסוגית ביטול הרשעה, אין מקום להרחיב ביחס לסוג העבירה. אציין בתמצית כי יתכן שבהתחשב באופיו של האירוע הנקודתי בו הורשע הנאשם, סוג העבירה כשלעצמו לא היה מהווה מכשול בפני ביטול ההרשעה. יחד עם זאת, בהתחשב בערכים המוגנים בעבירת אלימות כלפי בן זוג, באחירת הנאשם במקום כה רגיש כצווארה של המתלוננת תוך אמירה כי יפגע בה, וכן לאור הטיעון הדחוק והבלתי מבוסס בדבר פגיעה באפשרות פרנסה תאורטית בעתיד - ודאי שאין מדובר באחד המקרים החריגים בהם מתקיים פער קיצוני בין עוצמת הפגיעה בנאשם מעצם הרשעתו לבין האינטרס הציבורי שבהרשעה.

אציין כי לא מצאתי בהחלטות חברי מבית משפט השלום בפתח תקווה, אליהן היפנה ב"כ הנאשם, ביסוס לטענה לביטול

הרשעת הנאשם בנסיבות המקרה שבפני כפי שפורט על ידי.

לפיכך, הבקשה לביטול ההרשעה נדחית.

קביעת מתחם הענישה

10. אלימות כלפי אחר פוגעת בזכות הפרט לשלמות גופו ולביטחונו האישי. יש לייחס למעשים אלה משנה חומרה כאשר מדובר באלימות הננקטת כנגד בת זוג, בתא המשפחתי המצומצם האמור להוות בסיס תומך, בטוח ויציב עבורה. עבירות נפוצות אלה והקושי של קורבנות העבירה להתלונן, הביאו את המחוקק להחמיר בענישה שנקבעה לגביהן. לצד זאת, יש לתת משקל משמעותי לנסיבות ביצוע העבירה המשתנות בין מקרה למקרה בעבירות מסוג זה, ולהקנות להן משקל רב בעת קביעת מתחם הענישה.

בהתחשב באופי המקרה המצוי ברף נמוך של אלימות וכן בענישה הנוהגת, אני מקבל את עתירת הצדדים ביחס למתחם הענישה וקובע כי מתחם הענישה נע בין מאסר מותנה ועד 6 חודשי מאסר, לצד ענישה נלווית.

העונש המתאים

11. הנאשם בן 39, ללא עבר פלילי, עובד מזה מספר שנים בתור מנהל מינימרקט הנמצא בבעלות אביו, נשוי למתלוננת ולהם שני ילדים. הנאשם נטל אחריות על ביצוע העבירה במסגרת הודאתו בבית המשפט, וחסך בזמן שיפוטי. בנוסף, מדובר בהרשעתו היחידה וכן בתיק החקירה היחיד הפתוח כנגדו.

קביעת העונש המתאים במקרה זה היא מורכבת ובעלת רבדים שונים. לא ניתן להתעלם מהתרשמות שרות המבחן לגבי הבעייתיות בעמדותיו של הנאשם למעשיו וכן לחוסר התובנה שמגלה למצבו. התרשמות שרות המבחן, אשר פורטה בהרחבה לעיל ונומקה כדבעי, מקובלת עלי על הנמקותיה (ראו בהרחבה בסעיף 3 לעיל). מנגד, שקלתי את הודאת הנאשם בבית המשפט, את העובדה שמדובר בהרשעתו הראשונה וכן את דברי המתלוננת אשר שללה אלימות פיזית מצדו כלפיה מאז המקרה. משקל משמעותי נוסף יש לתת להשפעת סוג הענישה על הנאשם ועל משפחתו הקרובה, בדגש על המתלוננת, כאשר לענין זה לא ניתן להתעלם מהמפורט בתסקירים לגבי סוגיה זו (ראו: תסקיר מיום 25.4.22 - עמ' 4 פסקה ראשונה; תסקיר מיום 12.9.22 - עמ' 2 פסקה אחרונה - עמ' 3 פסקה ראשונה; תסקיר מיום 22.11.22 - עמ' 3 פסקה אחרונה).

בנסיבות כוללות אלה, לאחר ששבתי ושקלתי את מורכבות המקרה, ולאחר התלבטות, אני מוצא כי יש להעדיף את הנמקות השפעת סוג העונש על הנאשם ועל משפחתו הקרובה, תוך התייחסות לכך שמדובר באלימות פיזית חד פעמית מצד הנאשם. לפיכך, הדגש בענישה ינתן על הרתעת הנאשם בדרך של ענישה צופה פני עתיד.

לאור כל האמור לעיל, החלטתי להטיל על הנאשם את העונשים הבאים:

א. מאסר למשך 7 חודשים אותו לא ירצה אלא אם יעבור תוך 3 שנים עבירת אלימות מסוג פשע.

ב. מאסר למשך 3 חודשים אותו לא ירצה אלא אם יעבור תוך 3 שנים עבירת אלימות מסוג עוון או עבירת איומים.

ג. התחייבות בסך 2,000 ₪ להימנע מביצוע עבירת אלימות מסוג כלשהו למשך 3 שנים.

בית המשפט הבהיר לנאשם את משמעות ההתחייבות והנאשם הצהיר כי הבין זאת.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי תוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, כ"ח חשוון תשפ"ג, 22 נובמבר 2022, במעמד הצדדים.